

NEMZETI FEJLESZTÉSI
MINISZTERIUM

A vasutakat érintő EU-s és nemzeti jogszabályi háttér legfontosabb kérdései

**XX. A magyar közlekedés helyzete az EU-ban
KTE, 2016. 02. 25-26.**

Dr. Rác Gábor, NFM

Jogszabályi változások - áttekintés

- 2015: az egységes európai vasúti térség létrehozásáról szóló 2012/34/EU irányelv átültetése miatt átfogó Vasúti törvény módosítás, miniszteri rendeletek
- 2015/16: bürokráciacsökkentési csomag: képzési engedélyek megszűnése, Vtv-módosítás, szervezeti átstrukturálás
- 2016: Vtv. módosítása miatti változások technikai átvezetése (Korm. és miniszteri rendeletek)
- 2016: új jogszabály: vasúti karbantartó műhelyekről szóló NFM rendelet
- 2019? (2020?) a 4. vasúti csomag átültetése

Főbb változások a vasúti törvényben

- Fogalmak más szempontú csoportosítása: vasúti pályák, pályahasználattal kapcsolatos fogalmak, vasúti szervezetek, átjárhatóság, vasútbiztonság, munkavállalók, stb. → **irányelvek szerinti csoportosítás**
- Új fogalmak: iparvágány és saját célú vasúti pálya, városi vasúti pályahálózat/szolgáltatás, vasút-villamos (Tram-train)
- Új elemek: kiszolgáló létesítmény, teljesítményösztönző rendszer, pályahálózat-működtető függetlensége, alapvető feladatok, nincs pályavasúti engedély, nő a vasúti igazgatási szerv függetlensége

Főbb változások: Mentességek

Mentességi szabályok

Az új vasúti törvényben az alapvető szabályozási keret: „nagyvasúti” szabályok, ezért: számos kivételt kell tenni (*működési engedély, vasútbiztonsági engedély, kapacitáselosztás, HÜSZ, pályahasználati díjképzés, stb.*)

Mentességek az új Vtv. Keretében („Kivételek fejezet”)

- Saját célú vasúti pályahálózatok és iparvágányok
- Kisvasutak, Múzeumvasutak (pl.: Skanzen)
- Városi (Budapest, Debrecen, Miskolc, Szeged) és elővárosi szolgáltatások,
- Felszín alatti vasutak (MillFav, metró)
- Stratégiai jelentőséggel nem rendelkező vasúti pályahálózatok

Főbb változások: külön törvény

Az egyéb kötőtpályás közlekedésről szóló törvény: sikló, sífelvonó, függővasút (libegő), a turisztikai (kézi- és láb) hajtány, trolibusz felsővezeték → speciális rendszerek

Cél: nem lehet alkalmazni a vasútra vonatkozó rendelkezéseket, ezért teljesen önálló keretszabályozásra volt szükség

Tervezett jogszabályok: felhatalmazások alapján kötött pálya építésére, üzemeltetésre, képzésre, működésre vonatkozó jogszabályok 2016-ban

Bürokráciacsökkentési csomag

Vtv. Módosítás (hatályos: 2016. 01. 01-től):

- képzési engedély helyett bejelentési eljárás
- Külön jogszabályban személyi és tárgyi feltételek
- Tevékenység bejelentés után folytatható, hatóság ellenőriz

2016: Hatósági hatáskörök és szervezetek átalakítása, NKH, mint központi hivatal helyett más közigazgatási munkamegosztás (*Kormányhivatalok és NFM veszi át valószínűleg a hatásköröket*)

Várható új jogszabályok, 2016

- 1. Technikai módosítások:** a törvényben megváltozott fogalmak, jogintézmények változásainak átvezetése Kormány és miniszteri rendeletek szintjén
- 2. A vasúti műhelyekről szóló NFM rendelet:** az „ECM” EU rendelet alapján hazai szabályozás kialakítása: vasúti karbantartó műhelyekre vonatkozó szabályok:
 - Önálló tevékenységként műszaki engedély
 - Szervezeti, személyi, tárgyi, pénzügyi feltételek
 - Indokolt esetekben kivételek (kisvasutak, saját célú pályák és iparvágányok)

Az ún. 4. vasúti csomag

Európai Bizottság 2013. január 30-án fogadta el és tette közzé. Ma már az ún. trilógusok zajlanak a Bizottság, a Tanács és a Parlament között.

Politikai pillér

- Politikai pillér: irányítási javaslat, azaz a vasúti társaság és a pályahálózat-működtető szétválasztása, független működése
- Közszolgáltatási javaslat: a vasúti személyszállítás teljes liberalizációja

Műszaki pillér

- Vasútbiztonsági tanúsítvány kiadása
- Vasúti járművek engedélyezése

Az ún. 4. vasúti csomag

Irányítási javaslat:

- Nem kötelező a teljes jogi szétválasztás
- Holding struktúrát is elismeri az EU
- „Vertikális modell” szigorú függetlenségi előírásokkal a diszkrimináció ellen, főként az alapvető funkciók esetében
- „Kettős megbízátság tilalma”- vezető tisztségviselőkre és menedzsmentre is kiterjed
- Személyzet, informatikai rendszerek szétválasztása

Az ún. 4. vasúti csomag

Közszolgáltatási javaslat:

- Kötelező lesz a versenyeztetés a vasúti közszolgáltatásban, de
- A tagállam dönti el, hogy mire írja ki a pályázatot, akár a teljes szolgáltatásra, lehet nyereséges és veszteséges vonalak együtt
- Közvetlen odaítélés csak minimális mértékben marad lehetőség
- Nem kötelező gördülőállomány-társaságot létrehozni
- Csak a jelenleg megkötött közszolgáltatási szerződések lejártát követően lép be (~2022)

NEMZETI FEJLESZTÉSI
MINISZTERIUM

Köszönöm a figyelmet!

